

Intervju: Miroslav Božinović

SAD ĆE DA ANGAŽUJU SRBIJU U NAPADU NA IRAK I IRAN

Američki politički analitičar, dr Miroslav Božinović, iz Detroita komentariše promene u američkom Kongresu i moguće posledice na odnose Vašingtona i Beograda

Najveći politički protivnik američkom predsedniku Džordžu Bušu je danas jedna žena italijanskog porekla. To je Nensi Pelosi, prva žena predsednica američkog Kongresa, najvišeg zakonodavnog tela u SAD. Gospođa Pelosi je majka petoro dece, katolkinja poreklom iz Italije i demokrata. Izborom za predsednicu u novom 110. sazivu Predstavničkog doma Nensi Pelosi je postala treća politička ličnost SAD. Ispred nje su samo predsednik Džordž Buš i potpredsednik Dik Čejni.

- Promena političkih snaga unutar SAD posle novembarskih izbora imala je za posledicu kadrovske smene u Beloj kući, ali i zaokret u spoljnoj politici Amerike, što može da ima posledice i na Srbiju - rekao nam je dr Miroslav Božinović, politički analitičar iz Detroita, koji pomno prati politička događanja u Vašingtonu.

Bio je to povod da zamolimo dr Božinovića da nam detaljnije objasni događaje u političkom vrhu SAD, u Beloj kući i Kongresu:

- Nova predsednica američkog Kongresa je odmah po imenovanju insistirala na promeni ljudi koji vode američku diplomatiju. Novi ambasador SAD pri UN umesto Džona Boltona biće Zalmaj Halizad, dosadašnji ambasador SAD u Iraku. Na mesto šefa svih obaveštajnih službi u SAD, umesto Džona Negropontea koji će biti pomoćnik državnog sekretara Kondolize Rajs, biće postavljen admiral Majkl Mekonel. A bivši šef američke tajne službe Robert Gejts, koji je postavljen na čelo Pentagona, dočekan je kao spasilac iz iračkog vrtloga. Izvršene su promene i na komandnim mestima u američkoj komandi u Iraku. Cilj demokrata je bio da ovim promenama uklone Bušove jastrebove i ublaže agresivnost američke spoljne politike. Džordž Buš je, međutim, odgovorio pojačanom ofanzivom američke armije u Iraku, kojoj je u pomoć poslao još 21.000 vojnika. Problem je, međutim, u tome što demokrate nemaju plan kako da amortizuju krizu u Iraku i kako da na nezadovoljstvu glasača politikom prema Bagdadu, ojačaju svoje pozicije - kaže dr Miroslav Božinović.

Napad na Iran

Zašta su u suštini demokrate zainteresovane?

- Demokrate su zainteresovane pre svega za unutrašnju politiku SAD, a to su pitanja uvećanja plata zaposlenih, uvećanja poreza, reforma zdravstvenog osiguranja. Kako međutim u američkoj politici jedan događaj može sve da promeni, demokrate

su ozbiljna pretnja republikancima i u Senatu, jer mogu da bitno promene odnos snaga. Za sada republikanci i predsednik Buš i dalje imaju presudan uticaj na spoljnu politiku SAD.

Šta za SAD znače Bušove promene kadrova u Pentagonu, Komandi armije i Iraku?

- Buš je promenio Donalda Ramsfelda, jer su demokrate to tražile i jer je želeo da umiri neokonzervativce, odnosno bivše

demokrate, koji veruju da misija Amerike nije da se petlja u tuđe unutrašnje poslove i uspostavlja demokratiju. Bila je to cena koju je Buš morao da plati da bi mogao da nastavi sa ofanzivom na Irak.

Koliko je to dobro ili loše za Srbiju?

- Pojačana agresivnost Amerike prema Iraku može da bude od dvostruke koristi za Srbiju. Prvo, jer će većim angažovanjem oko Iraka zvanični Vašington smanjiti pritisak na Beograd, a drugo, jer se može dogoditi da zbog povećanih intervencija u Iraku američka armija i NATO zatraže angažovanje Srbije. A to znači da SAD mogu zatražiti korišćenje naših puteva i aerodroma za tranzit američke armije i NATO snaga do Iraka.

Kako u međuvremenu Iran postaje sve interesantnija meta za SAD, može se lako dogoditi da Džordž Buš objavi rat zvaničnom Teheranu. U tom slučaju Srbija, opet, može da postane interesantna kao vojni saveznik SAD u ratu protiv Irana. To bi kobno uticalo na srpsko-iranske odnose, jer zvanični Teheran smatra Srbiju svojim saveznikom. Zvanični Beograd ima nekoliko jakih bilatelarnih ugovora sa Teheranom o izvozu srpskog naoružanja i opreme. Uz to, Iran veruje u neutralnost

Srbije, pa je zato odlučio da njegova državna informativna agencija svetske vesti emituje na srpskom jeziku.

Kada ce prvi tranzit američkih snaga da krene kroz Srbiju?

- To u Vašingtonu još nije odlučeno. SAD su, međutim, jasno izrazile svoj interes da svoju vojnu silu prebace na Istok. Srbija u tom američkom planu vojnog osvajanja istočne Evrope ima jako značajnu ulogu. Mene je još 2005. jedan

Recite nam ko je od članova novog američkog Kongresa prosrpski orijentisan?

- U novom Kongresu nalaze se dva Srbina, Đorđe Vojnović, republikanac iz Ohaja i Milica Luburić Bin, demokrata iz Ilinoisa. Senator Vojnović je bio guverner države Ohio i aktivno je učestvovao u vojnom partnerstvu Nacionalne garde Ohajo i Vojske Srbije. Kongresmenka Milica Melisa Bin kao demokrata ima slične patriotske stavove prema Srbiji kao i Džordž Vojnović. Ona je član kluba Plavi pas, konzervativnih demokrata i član Srpskog kokusa, u kome je najuticajniji kongresmen Rahm Emanuel. Ovaj američki kongresmen je veoma blizak Nansi Pelosi, predsednici Kongresa, što će Đorđe Vojnović i Milica Melisa Bin, sigurno, znati da iskoriste za srpsku stvar.

ĐORĐE UBEDIO DŽORDŽA

Kako komentarišete ponašanje Melise Bin i Đorđa Vojnovića?

- Kongresmenka Milica Melisa Bin je svojevremeno bila republikanac, ali sada kao demokrata, javno podržava Nensi Pelosi, novu predsednicu Kongresa SAD. Senator Đorđe Vojnović, međutim, kao republikanac nije mnogo naklonjen svom šefu Džordžu Bušu, jer smatra da je predsednik SAD obmanuo članove svoje stranke, ali i sve Amerikance. "Verovao sam u njegov san, koji se nije ostvario. Vi morate bolje da radite" - rekao je nedavno Voinović državnom sekretaru Kondolizi Rajs, naglašavajući da se to Vi odnosi na predsednika Džordža Buša.

Srbin Đorđe Voinović se bunio kod Buša i protiv nominacije Boltona za ambasadora SAD u OUN, jer je to čovek koji je pozivao kosovske Albance da učestvuju u radu UN. Voinović se u pismu predsedniku Džordžu Bušu u oktobru prošle godine bunio protiv nezavisnosti Kosmeta, koju smatra gotovom. Bunio se što Ahtasari žuri sa proglašenjem nezavisnosti, tražio je da Vašington pozove srpske lidere na konsultaciju, što se i desilo, obećao je Bušu da će Tadić i Koštunica da sazovu izbore, što se, takođe, dogodilo, da Srbija uđe u Partnerstvo za mir i da se proglašenje statusa Kosmeta obavi posle izbora u Srbiji, što će se tako i dogoditi. Sada je Voinović predložio Senatu rezoluciju o Srbiji i demokratskim izborima u Srbiji, kao podršku, što je nedavno prihvaćeno.

Koliko je Srpski kokus uticajan u Kongresu i Senatu SAD?

- Srpski kokus nije lobi grupa, već društvo kongresmena unutar Kongresa SAD, koje neformalno razmatra važna politička i društvena pitanja Srba i Srbije. Cilj kokusa je, međutim, da se iz tih neformalnih diskusija izrodi politički stav o Srbiji i Srbima,

Nastavak na strani 26